

**Запорізький національний університет**

**ТЕМИ ЛЕКЦІЙ**  
**З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ**

Кафедра журналістики

**2020**

**Розділ 2. Українська журналістика у боротьбі за державність (XX ст.) Сучасний стан засобів масової інформації в Україні**

**Лекція № 10**

**2 год.**

**Українські видання на початку XX ст.**

1. Газети «Громадська думка» / «Рада»: особливості становлення та функціонування.
2. Зміст та причини припинення видань.
3. Журнал «Шершень» – перший ілюстрований сатиричний тижневик.

**ЛІТЕРАТУРА**

1. Животко А. Історія української преси / А.Животко. – К.: Наша культура і наука, 1999. – С. 191-204.
2. Кобинець А.В. Газета «Громадська думка»/ «Рада» (1905-1914 рр.): утвердження національної ідеї на тлі доби. Монографія. – Запоріжжя, 2010. – 204 с.
3. Мукомела О. Г. Історія української преси XX століття. Хрестоматія: Навчальний посібник / О.Г.Мукомела. – К.: Науково-видавничий центр "Наша культура і наука", 2001. – 352 с.
4. Погребенник Ф. Євген Чикаленко і його мемуари // Україна. – 1992. – № 1. – С. 13.

## Лекція № 11

2 год.

### **УКРАЇНСЬКА ПРЕСА ДОБИ ЗУНР**

1. Утворення Західно-Української Народної Республіки та її діяльність.
2. Функціонування української преси часів ЗУНР.
3. Урядові органи. ЗУНР в еміграції.

### **ЛІТЕРАТУРА**

1. Животко А. Історія української преси / А.Животко. – К.: Наша культура і наука, 1999. – С. 191-204.
2. Сидоренко Н.М. Національно-духовне самоствердження. У 3-х ч. Ч. 2. Преса інтернованих українців та цивільної еміграції (Чехія, Польща, Румунія, Єгипет, 1919-1924).-К., 2000. -262 с.
3. Глазовий А. Наше слово на Віслі: інтерв'ю з п. Ігорем Щербою, головним редактором української газети "Наше слово", Варшава // День. -1998.-№ 3.-С.14.
4. Волосянко Л.Р. Преса ЗУНР - джерело вивчення національно-визвольних змагань на західноукраїнських землях у 1918-1923 рр.// Українська періодика: історія і сучасність. -Львів, 1997. -С. 80–82.
5. Мацько В.П. Громадські засади у пресі Поділля періоду визвольних змагань (1918-1920рр.)// Українська періодика: історія і сучасність. - Львів. 1997.-С. 77.
6. Білоус В.,Кучер В. Встановлення совєтської влади в західній Україні: зворотний бік медалі // Альманах "Гомону України". -Торонто, Канада: Видавнича спілка "Гомін України", 1995.–С.90-105.

## Лекція № 12

2 год.

### **Українська самвидавна преса**

1. Самвидавна преса та її загальна характеристика.
2. "Український вісник". Особливості функціонування.

### **Література**

- Алексеева Л. Правозащитники и сегодня вынуждены прибегать к самиздату / Л.Алексеева, В.Деревицкий // Журналист. – 1998. – № 11-12. – С. 22-23.
- Кіпіані В. "Наша газета – перша": До сороковин з дня смерті Сергія Набоки // [www.svoboda-news.com](http://www.svoboda-news.com)
- Кіпіані В. "Український вісник" з підпілля... // [www.kobza.com.ua/publ/news/index.html](http://www.kobza.com.ua/publ/news/index.html)
- Владимиров В. Історія української журналістики (1917 - 1997 рр.). Навч. посібник / В.Владимиров. – Луганськ: Вид-во Східноукр. держ. ун-ту, 1998. – 210 с.

## Лекція № 13-14

4 год.

### **Журналістика суверенної України. Україномовна преса за кордоном.**

#### **План**

1. Сплеск періодичних видань на початку 90-х рр.
2. Журнал «Визвольний шлях». Загальна характеристика.
3. Журнал «Сучасність». Історія функціонування.
4. Україномовна преса в США, Канаді та Бразилії.

#### **Література**

1. Богачевська М. Наші шістдесяті : [Про український журнал «Сучасність» в США] / М.Богачевська, Р.Хомяк // Сучасність. – 1996. – № 10. – С. 36-40.
2. Гриценко О. З історії української преси в США та Канаді / О.Гриценко // Політологічні читання. – 1995. – № 3. – С. 219-229.
3. Деревінський В. Журнал визвольний шлях як джерело висвітлення діяльності в чорновола у 1960-х – на початку 1970-х рр. [Електронний ресурс] / В. Деревінський. – Режим доступу : [http://vuzlib.com.ua/articles/book/17651-ZHurnal\\_vizvolnijj\\_shljakh\\_jak/1.html](http://vuzlib.com.ua/articles/book/17651-ZHurnal_vizvolnijj_shljakh_jak/1.html)
4. Желіховська Н. С. Концептуально-тематичні особливості української публіцистики другої половини 80-х років ХХ століття (на матеріалах журналів «Київ» і «Вітчизна») [Текст] : автореф. дис. канд. наук з соціальн. комун.: 27.00.04: захищ. 13.10.08 / Наталія Степанівна Желіховська. – К., 2008. – 18 с.
5. Животко А. Історія української преси / А. Животко. – К. : Наша культура і наука, 1999. – 368 с.
6. Законодавство України про інформацію: За станом законодавства на 1 липня 1998 р. – К., 1998. – 272 с. (Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 1998. – № 7.).
7. Іваненко Ф. Хто дасть духовний меч у руки? Час вимагає ретельнішої підготовки як майбутніх, так і нинішніх журналістів / Ф. Іваненко // Президентський вісник. – 2001. – № 2. – С. 20.
8. Чекалюк В. Україномовна преса США та Канади, її вплив на українські видання [Електронний ресурс] / В. Чекалюк. – Режим доступу : [/http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1230](http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1230)